

Agenda – Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 2 – y Senedd Naomi Stocks
Dyddiad: Dydd Iau, 15 Mehefin 2017 Clerc y Pwyllgor
Amser: 09.00 0300 200 6565
SeneddCymunedau@cynulliad.cymru

Rhag-gyfarfod (09.00 – 09.15)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

2 Bil yr Undebau Llafur (Cymru) – trafodion cyfnod 2

(09.15 – 10.45)

Mark Drakeford AC, Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol
Paul Webb, Uwch-swyddog Cyfrifol, Bil yr Undebau Llafur (Cymru)
Nicola Charles, Cyfreithwraig

Mae dogfennau sy'n berthnasol i drafodion Cyfnod 2 ar gael ar [dudalen y Bil](#).

3 Papurau i'w nodi

Llythyr at Gadeirydd y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol ynghylch y Papur Gwyn ar Fil y Diddymu Mawr

(Tudalennau 1 – 4)

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 (vi) i wahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

Egwyl (10.45 – 11.00)

5 Blaenraglen waith – hydref 2017

(11.00 – 11.30)

(Tudalennau 5 – 12)

**6 Paratoi ar gyfer dadl ar yr adroddiad ar ffoaduriaid a cheiswyr
lloches yng Nghymru**

(11.30 – 11.45)

(Tudalennau 13 – 40)

**7 Bil Diddymu'r Hawl i Brynu a Hawliau Cysylltiedig (Cymru): trafod
yr adroddiad drafft**

(11.45 – 12.45)

David Rees AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

2 Mehefin 2017

Annwyl David

Papur Gwyn Bil y Diddymu Mawr

Diolch am eich llythyr yn gwahodd ein Pwyllgor i gyfrannu at eich ymchwiliad i Bapur Gwyn Bil y Diddymu Mawr ('y Papur Gwyn').

Er nad yw'r Pwyllgor wedi gwneud unrhyw waith penodol ar y Papur Gwyn, rydym ar hyn o bryd yn cynnal ymchwiliad sy'n ystyried hawliau dynol yng Nghymru, ac felly mae ein sylwadau ar y Papur Gwyn yn canolbwyntio ar y maes hwn. Mae'n amlwg y gwneir ein sylwadau yng nghyd-destun yr etholiad cyffredinol sydd i ddod, a'u bod yn seiliedig ar safbwynt presennol Llywodraeth y DU.

Mae ein ymchwiliad yn rhoi sylw i'r materion canlynol:

- yr effaith ar y modd yr amddiffynnir hawliau dynol yng Nghymru **wrth i'r DU adael yr Undeb Ewropeaidd,**
- effaith cynnig Llywodraeth y DU i ddiddymu Deddf Hawliau Dynol 1998 a chyflwyno **Deddf Hawliau y DU** i gymryd ei le, a
- **chanfyddiadau'r cyhoedd** o ran hawliau dynol yng Nghymru, yn arbennig o ran pa mor ddealladwy a pherthnasol ydynt i bobl Cymru.

Rydym wedi cynnal ymgynghoriad cyhoeddus, ysgrifenedig, a dwy sesiwn dystiolaeth lafar hyd yn hyn. Yn dilyn y sesiynau tystiolaeth, fe wnaethom ysgrifennu at Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol yn tynnu sylw at rai o'r materion a godwyd. Erbyn hyn rydym wedi cael ymateb i'r llythyr hwn, ac

yr wyf wedi ei amgáu. Rydym yn croesawu'r ymrwymiad clir gan Lywodraeth Cymru yn y llythyr hwn i barhau i amddiffyn hawliau dynol.

Rydym yn croesawu'r ymrwymiad yn y Papur Gwyn y bydd yr holl feysydd a amddiffynnir yn Neddf Cydraddoldeb 2006 a Deddf Cydraddoldeb 2010 yn parhau i fod yn gymwys ar ôl i'r DU adael yr UE. Rydym hefyd yn croesawu'r ffaith y bydd Llywodraeth y DU yn ymrwymo i beidio â newid rôl flaenllaw'r DU o ran diogelu a hyrwyddo hawliau dynol.

Rydym wedi cael tystiolaeth yn mynegi pryderon am statws y Siarter Hawliau Sylfaenol ar ôl i'r DU adael yr Undeb Ewropeaidd. Rydym wedi cael ar ddeall na fydd gan y Siarter fwyach unrhyw statws cyfreithiol yn y DU, ac mae'r Papur Gwyn yn nodi'n glir na fydd y Siarter yn cael ei throsi'n gyfraith y DU gan Fil y Diddymu Mawr. Mae'r Papur Gwyn hefyd yn nodi na fydd dileu'r Siarter yn effeithio ar hawliau sylweddol y mae unigolion eisoes yn elwa ohonynt yn y DU. Fodd bynnag, ar ôl i'r DU adael yr UE, ni fyddai'n rhaid i gyfraith yn y DU gydymffurfio â'r Siarter, ac yn sgil hyn pwysleisiodd yr ymatebwyr bwysigrwydd y Siarter o ran amddiffyn hawliau dynol yng Nghymru.

Nodwyd ganddynt ystod o hawliau a amddiffynnir gan y Siarter ond nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Ddeddf Hawliau Dynol; a phwysleisiwyd y bydd cael gwared ar hawliau'r Siarter yn dileu un ffordd y gall dinasyddion yn y DU herio cyfraith y DU pan maent yn credu ei bod yn groes i'r materion a amddiffynnir o fewn y Siarter. Dywedodd y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol y gall hawlio yn erbyn torri cyfraith hawliau dynol o dan gyfraith yr UE fod yn haws na hawlio yn erbyn y Ddeddf Hawliau Dynol. Nodwn fod gan Lywodraeth Cymru 'bryderon dwys iawn am fwriadau Llywodraeth bresennol y DU mewn perthynas â'r Siarter Hawliau Sylfaenol'.

Mewn tystiolaeth lafar, esboniodd yr Athro Thomas Glyn Watkin i'r Pwyllgor ei bryderon er bydd hawliau yn cael eu diogelu ar yr adeg ymadael, fod perygl y bydd y DU yn cael ei gadael ar ôl wrth i fframwaith yr UE ar gyfer hawliau dynol barhau i gael ei ddatblygu. Mae'r Pwyllgor hefyd yn pryderu am hyn, ac rydym yn

credu y dylid rhoi rhagor o sylw i sicrhau bod y DU yn parhau i fod yn arweinydd byd ar hawliau dynol.

Nododd yr Athro Simon Hoffman hefyd er bod y Papur Gwyn yn sôn am bwysigrwydd y trafodaethau ynghylch dyfodol plant, na roddir unrhyw fanylion ynghylch blaenoriaethau plant. Anogodd Llywodraeth Cymru i roi blaenoriaeth i sicrhau bod plant yn cael llais yn y trafodaethau a bod buddiannau plant yn cael eu blaenoriaethu. Dyma rywbeth y byddem yn ei gefnogi.

Lleisiwyd pryderon hefyd gan yr ymatebwyr ysgrifenedig na fydd y DU yn y dyfodol yn elwa o gyfarwydddebau a rheoliadau sy'n ymwneud â hygyrchedd a'r effaith sylweddol y gallai hyn ei chael ar ddinasyddion.

Rydym yn nodi yn ymateb Llywodraeth Cymru i'r Papur Gwyn eu bod yn tynnu sylw at yr effaith bosibl ar faterion gydraddoldeb yn sgil colli cyllid yr UE. Cododd ymatebwyr i'n hymgyngoriad bryderon hefyd ynglŷn â hyn mewn perthynas â hawliau dynol, ac rydym yn gobeithio y bydd Llywodraeth Cymru yn rhoi blaenoriaeth i'r mater hwn.

Wrth i ni fwrw ymlaen â'n hymchwiliad, byddwn yn parhau i rannu unrhyw wybodaeth arall gyda chi y credwn y gall fod o ddefnydd i'ch pwyllgor. Rwyf hefyd yn anfon copi o'r llythyr hwn er gwybodaeth at Gadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Cofion cynnes

John Griffiths AC
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon